

morala se prihvatiti jer nije postojalo, niti će ikad ponovo postojati, bilo kakvo merilo pomoću koga bi se to moglo proveriti.

U tom trenutku tok njegovih misli se naglo zaustavi. On stade i podiže pogled. Nalazio se u uzanoj ulici, sa nekoliko mračnih radnji raštrkanih među stambenim zgradama. Odmah iznad njegove glave visile su tri bezbojne metalne kugle koje su izgledale kao da su nekad bile pozlaćene. Mesto mu se učini poznato. Pa da! Stajao je ispred antikvarnice gde je bio kupio dnevnik.

Prođe ga drhtaj straha. Kupovina sveske već je sama po sebi bila nepromišljeno delo; bio se zakleo da se više nikad i ne približi toj radnji. Pa ipak, čim je dopustio mislima da odlutaju, noge su ga same dovele ovamo. Dnevnik je počeo da piše u nadi da će se zaštititi od upravo takvih samoubilačkih impulsa. U isto vreme primeti da je radnja još uvek otvorena, iako je već bilo skoro dvadeset i jedan čas. Misleći da će biti manje upadljiv unutra nego ako se bude vrzmao po trotoaru, on pređe preko prata. Ako ga ko bude ispitivao, moći će opravdano reći da je tražio da kupi žilete.

Vlasnik beše zapalio viseću petrolejsku lampu, od koje se širio nečist, ali prijateljski miris. To je bio čovek od svojih šezdeset godina, krhak i povijen, sa dugim, dobroćudnim nosom i blagim očima deformisanim kroz debela stakla naočara. Kosa mu je bila gotovo potpuno seda, no obrve su mu bile čupave i još uvek crne. Sa svojim naočarima, svojim blagim, nemirnim pokretima i starim sakoom od crnog somota izgledao je na neki način intelektualno, kao da je kakav čovek od pera, ili muzičar. Glas mu je bio mek, kao izbledeo, a jezik mu je bio manje iskvaren nego u većine prola.

"Prepoznao sam vas na trotoaru", reče on smesta. "Vi ste gospodin koji je kupio onaj damski album. A, to vam je bio divan papir, zaista. Pergament-papir, tako se zvao. Ja mislim da ima sigurno pedeset godina otkako se više ne pravi." On se zagleda u Vinstona preko svojih naočara. "Da li vam treba nešto određeno? Ili biste samo da malo razgledate?"

"Samo sam prolazio", neodređeno reče Winston, "pa sam pogledao. Nisam tražio ništa naročito."

"Baš dobro", reče antikvar. "Ne verujem da bih vam mogao udovoljiti." On okrete svoj meki dlan naviše, pokajničkim pokretom. "Vidite i sami: prazna radnja. Među nama rečeno, trgovini antikvitetima je prošlo vreme. Nema više potražnje, nema ni zaliha. Nameštaj, staklo, porculan - sve se to polomilo, malo-pomalo. A već metalne stvari su većinom pretopljene. Mesingan svećnjak nisam video već godinama."

Unutrašnjost radnjice bila je u stvari do neudobnosti puna, ali nije bilo ničega od iole kakve vrednosti. Praznog prostora na podu bilo je vrlo malo, jer je svuda uza zidove bilo naslagano bezbroj ramova za slike. U izlogu je bilo nekoliko podmetača sa zavrtnjima i navrtkama, istrošenim dletima, perorezima slomljenih sečiva, oksidisanim džepnim časovnicima koji se nisu čak ni pravili da su ispravni, i ostalim raznovrsnim kršom. Jedino je na stočiću u uglu bila jedna gomila sitnica - lakiranih burmutica, broševa od ahata i sličnog - u kojoj se, činilo se, može naći nešto zanimljivo. Dok se približavao stočiću, Winston spazi neki okrugao, gladak predmet koji se meko presijavao na svetlosti lampe, i podiže ga.

To je bio težak komad stakla, s jedne strane zaobljen a s druge gladak, tako da je gotovo bio polulopta. I boja i faktura stakla imali su neku čudnu mekotu, kao kišnica. U samom središtu, uveličan zaobljenom površinom, nalazio se neki čudan, ružičast, izuvijan predmet koji je podsećao na ružu ili morsku sasu.

"Šta je ovo?" upita Winston, začaran.